

Årsmöte 2010

På Uppsalaföreningens årsmöte 17 februari kunde vi förutom sedvanliga förhandlingar glädja oss åt ett besök av professor Leonad Neuger, som inbjudits att tala om sina Bellman-översättningar.

När Leonard Neuger i början av 80 talet var nyanländ i Sverige kände han sig inte riktigt hemma på kursen i svenska för invandrare, där man fick upprepa relativt enkla fraser som skulle göra livet enklare i det nya landet. Han lockades mera av umgänge med litteraturen. Varför inte börja med Stagnelius, tyckte Lars Kleeberg, som livligt stödde hans intresse. Det var så det började, med läsning och översättande för egna behov.

Några år senare blev han inför Orphei Drängars resa till Polen tillfrågad om han inte kunde översätta lite sångtexter av den svenske nationalskalden Carl Michael Bellman (1740-1795).

– Omöjligt! Det går bara inte! blev Leonards svar, när han bekantat sig närmare med epistlar och sånger.

Övertalningsinsatser av bl.a. Adam Heymowski på Kungliga Biblioteket i Stockholm ledde till nya försök och – märkligt nog – visade sig det omöjliga möjligt. Resultatet blev med tiden en hel bok, med noter, illustrationer av Maria Hordyj och biografi, utgiven av Polskie Wydawnictwo Muzyczne 1991.

I samband med utgivningen fick Leonard till och med sjunga Bellman i *Radio Free Europe*, vilket bl.a. resulterade i protester från folk som tyckte att det var opassande med liderliga dryckesvisor i polsk radio.

Det fanns dock andra som tyckte att den svenske skaldens visor var desto mera passande, och i Kraków gjorde man över 200 Bellmanföreställningar. I Wrocław gjordes en stor uppsättning på teatern i modern tolkning, och det gjordes också en mycket lyckad och prisbelönt TV-film.

Vanligt är att man kopplar ihop Bellman själv med huvudfigurerna i hans sånger, och tror att han själv var en suput och drinkare. Detta var Leonard angelägen att vederlägga, och betonade att Bellman var en mycket bildad och beläst man, som även ägnade sig åt litterär översättning.

Givetvis togs tillfället att sjunga några sånger av Bellman, omväxlande på svenska och polska. Som särskild kompetens i sammanhanget medverkade även Stefan Parkman, som förutom medlem i uppsalaföreningen även är professor i kördirigering vid Uppsala universitet, men alla närvarande deltog med glädje och efter bästa förmåga i sången.

Med åren har Leonard Neuger blivit professor i polska språket och litteraturen på Stockholms universitet, och han har hunnit lägga ytterligare ett antal rader till sin meritlista sedan han översatte Bellman på 80-talet.

När vi avrundar kvällen på Museum Gustavianum reflekterar han att det känns lite märkligt att bli inbjuden att tala om sina Bellmantolkningar över 20 år efteråt. Men det kanske inte är märkligare än att Bellmans sånger sjungs ännu 200 år efter att de skrevs. Kanske kommer det att gälla även de polska versionerna.